

Sal: Jeg skal med Hensyn til den første Bemærkning af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) blot høre, at han ikke har nogen Ret til at slutte, hvad Meningen var af den omhandlede Afstemning, og hvilke de Motiver vare, der skulde have bestemt denne Afstemning. Det lader sig altsaa ikke gjøre, naar det foreliggende Forslag kommer til Afstemning, da at sige, at Meningen af Afstemningen skulde være den, som det ærede Medlem vil lægge ind deri, og jeg kan saameget mindre ansee ham for Fortolker, som det ærede Medlems Uttring efter min Opfattelse hvilede paa en fuldstændig Misforstaaelse af Conseilspræsidentens Udtalelse. — Det var imidlertid med Hensyn til det ærede Medlems Uttringer ligeoverfor mig, at jeg begjærede Ordet for en Bemærkning, som jeg vel ikke tør kalde kort, men som jeg i ethvert Tilfælde troer skal blive temmelig kort. Det ærede Medlems Udtalelser have ganske vist en vis Betydning for mig, men jeg maa endelig bede ham om ikke at overvurdere den Vægt, jeg lægger paa hans Uttringer, og navnlig ikke at gaae saa vidt, at han skulde troe, at det har ligget mig paa Hjerte at undersøge, hvad han for 14 Aars siden har sagt, thi dette vilde ingenlunde have bragt mig til at gaae saa langt tilbage i Rigsdagstidenden, hvilket er et besværligt Arbejde. Nei, Sagen er den, at jeg vilde see, hvad den daværende Kultusminister havde udtalt, og see ganske klart, hvad overhovedet den hele Forhandling havde udbragt; derved kom jeg til at gaae den hele Forhandling igennem, og jeg kunde da ikke Andet end ogsaa komme til at see, hvad han der havde sagt. Det, jeg saaledes fremdrog af hans tidligere Uttringer, var heller ikke Noget, hvorpaa jeg lagde særdeles Vægt. Den ene af disse Uttringer anseer jeg for en Bagatel, og jeg betragter derfor min Udtalelse i saa Henseende egentlig kun som en spøgende Bemærkning om, at han havde udtalt sin Tilfredshed med Udtrykket „verdslig og geistlig“, som han nu synes at have saa Meget imod. Noget mere Betydning havde vel min Uttring

ligeoverfor det ærede Medlems nuværende stærke Indsigelse imod Kirkecommissionen, grundet paa, at man jo ikke kunde vide, hvorledes den vilde blive sammensat, den Uttring, at han dengang udtalte en herfra forstjellig Opfattelse, som forekommer mig naturlig og rigtig. Men jeg maa oprigtig talt sige, at jeg slet ikke kan forstaae, hvorledes det ærede Medlem nu skulde være bleven belært af Erfaringen, saaledes at han nu ikke vilde holde paa det, han dengang bisaldt; tværtimod forekommer det mig, at hans Erfaring netop for ham fuldstændig maa bestyrke Rigtigheden af hans dengang udtalte Anskuelse. Det ærede Medlem sagde dengang: Hvis Commissionen bliver daarligt sammensat, saa faaer den intet Resultat, det er kun, naar den bliver godt sammensat — om jeg maa bruge denne kortere Betegnelse —, at der kan fremkomme et virkeligt Resultat. Men nu har den ærede Rigsdagsmand udtalt, at den Commission, hvorefter der var Spørgsmaal, intet Resultat fik, og han siger, at den var daarligt sammensat, altsaa har han netop faaet Bestyrkelse paa, at en daarligt sammensat Commission intet Resultat faaer. Jeg seer derfor ikke, hvorledes denne Erfaring skulde kunne lade ham høre fra den Anskuelse, han dengang udtalte. Jeg er nu ikke enig med ham hverken deri, at det var en daarligt sammensat Commission, eller at den blev uden Resultat; men derom kunne jo Meningerne være forstjellige. — Hvad iøvrigt selve Sagen angaaer, saa kan jeg ganske vist ikke falde paa igjen at gaae ind paa de forstjellige enkelte Punkter; der er intet Andet at gjøre, end at henvise de ærede Medlemmer til at gennemlæse Foredragene fra de forstjellige Sider og deraf udbrage den Slutning, som de maaatte finde rigtig.

Der er endnu blot et Par Bemærkninger, jeg vil tillade mig. Det ærede Medlem har nu to Gange — han gjorde det ogsaa ved første Behandling — fremsat som en Anke mod de senere Kirkeministre, at de ikke havde gjort Noget for Udførelsen af den Tanke, der var fremkommen i Commissionens Betænkning om